

Bruxelles, 30 noiembrie 2018
(OR. en)

14859/18

**Dosar interinstituțional:
2018/0329(COD)**

**MIGR 206
COMIX 655
CODEC 2135**

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Nr. doc. Csie:	12099/18 + ADD1
Subiect:	Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind standardele și procedurile comune aplicabile în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală (reformare) - Raport intermediar

Returnările eficace sunt esențiale pentru o politică de gestionare a migrației eficientă și globală. Prin urmare, returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală în UE este una dintre prioritățile politicii Uniunii în domeniul migrației. Directiva 2008/115/CE privind returnarea adoptată în 2008 a instituit standarde și proceduri comune aplicabile în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală, cu respectarea, în același timp, a drepturilor fundamentale ale acestora și a principiului nereturnării. De la adoptarea Directivei privind returnarea în 2008, provocările legate de politica UE în materie de returnare s-au schimbat și s-au amplificat în mod considerabil. Deși Comisia, statele membre și agențiile au depus deja eforturi însemnate, numărul total de returnări tot nu este satisfăcător și, prin urmare, este nevoie de o creștere semnificativă a acestuia.

La 12 septembrie 2018, Comisia a prezentat o propunere de revizuire a Directivei privind returnarea (reformare), care cuprinde o serie de modificări cu scop specific, fără a aduce atingere, totodată, domeniului de aplicare al Directivei privind returnarea. Scopul modificărilor propuse este de a aborda câteva dintre provocările și chestiunile de ordin juridic și de ordin practic care decurg uneori din interpretările diferite ale dispozițiilor actualei Directive privind returnarea. Directiva privind returnarea în formă revizuită vizează maximizarea eficacității regimului UE în materie de returnare și asigurarea unei aplicări mai coerente a acestuia la nivelul statelor membre, garantând, totodată, drepturile fundamentale și principiul nereturnării.

Comisia a propus aducerea următoarelor modificări la Directiva UE privind returnarea: proceduri la frontieră accelerate, proceduri mai clare și mai rapide pentru emiterea deciziilor de returnare, inclusiv obligația de a emite o decizie de returnare în legătură cu încetarea șederii legale, proceduri de recurs simplificate, o obligație de a coopera pentru persoanele care fac obiectul unei proceduri de returnare, o abordare mai strictă în ceea ce privește plecările voluntare, norme clare privind detenția, o listă comună, neexhaustivă de criterii obiective pentru a determina riscul de sustragere, un sistem de gestionare a returnărilor și posibilitatea de a emite o interdicție de intrare în timpul verificărilor la frontieră efectuate la ieșire. Una dintre noutățile majore propuse a fost instituirea procedurii la frontieră pentru a permite returnarea rapidă a solicitanților de protecție internațională, a căror cerere de azil a fost respinsă în urma unei proceduri de azil la frontieră prevăzute la articolul 41 din Regulamentul privind procedurile de azil, în scopul de a evita decalajele dintre proceduri și de a asigura complementaritatea.

De la prezentarea propunerii, Președinția a organizat un număr semnificativ de discuții în diverse formate cu privire la forma revizuită a Directivei privind returnarea.

Primele schimburi de opinii cu privire la forma revizuită a Directivei privind returnarea s-au desfășurat deja în cadrul reuniunii informale a CSIFA din 20-21 septembrie 2018. În cadrul reuniunii Consiliului JAI din octombrie, delegațiile și-au împărtășit și observațiile cu caracter general referitoare la propunerea de act legislativ. Grupul de lucru pentru integrare, imigrare și expulzare (IMEX) a ținut dezbateri ample cu privire la toate articolele din forma revizuită a Directivei privind returnarea în cadrul reuniunilor din 9 octombrie și 9 noiembrie, precum și din 3 decembrie 2018. Pentru a asigura coerența între diversele dosare și pentru a accelera negocierile, Președinția a organizat mai multe dezbateri transversale la nivelul CSIFA, în perioada 23-24 octombrie 2018, și la nivelul consilierilor JAI, la 20 și 29 noiembrie 2018, cu privire la procedurile la frontieră, astfel cum figurează în Regulamentul privind procedurile de azil, în Directiva privind condițiile de primire, în Codul frontierei Schengen și în forma revizuită a Directivei privind returnarea, precum și la căile de atac menționate la articolul 16. O nouă reuniune a consilierilor JAI este programată la 12 decembrie 2018, pentru a continua analiza formei revizuite a Directivei privind returnarea.

Discuțiile purtate până în acest stadiu indică, în mare parte, un consens în ceea ce privește direcționarea formei revizuite a Directivei privind returnarea către o abordare mai strictă a returnărilor. S-au înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește apropierea de un acord referitor la lista factorilor care indică un risc de sustragere, la obligația resortisanților țărilor terțe de a coopera cu autoritățile naționale, precum și la consecințele atrase de necooperare, la adoptarea deciziei de returnare, la acordarea plecării voluntare, la posibilitatea de a emite interdicția de intrare fără a emite o decizie de returnare, la structura și modalitățile sistemului de gestionare a returnărilor, precum și la programele naționale de returnare voluntară și de reintegrare.

Totodată, în cazul mai multor aspecte este în continuare necesară o discuție aprofundată pentru a se apropia de un consens. Ar trebui să se poarte discuții cu privire la posibilitatea de a returna un resortisant al unei țări terțe în orice țară terță sigură, și nu numai în țara de origine sau de tranzit. Această opțiune a fost cerută în mod repetat de mai multe state membre, încă din etapa de consultare din iulie și, pe lângă faptul că ar extinde semnificativ domeniul de aplicare al Directivei privind returnarea în formă revizuită, nu este prevăzută de Comisie în propunerea de revizuire a Directivei privind returnarea.

O altă posibilitate care nu este prevăzută în propunerea Comisiei de revizuire a Directivei privind returnarea, dar care a fost, de asemenea, abordată de unele delegații, este principiul recunoașterii reciproce a deciziilor de returnare emise de alte state membre. Se impune, însă, observația că legislația actuală a UE permite deja această opțiune. Mai mult, viitoarea revizuire a Sistemului de Informații Schengen va permite statelor membre să vadă deciziile de returnare emise de alte state membre. Ar putea fi oportună evaluarea valorii adăugate a acestor noi posibilități înainte de a se trece la etapele următoare.

De asemenea, articolul 16 privind căile de atac și articolul 22 privind procedurile la frontieră necesită în continuare discuții aprofundate. Propunerea Comisiei pentru articolul 16 a elaborat un sistem complex de căi de atac împotriva deciziilor de returnare, cu scopul de a armoniza într-o anumită măsură gama diversă de căi de atac disponibile în prezent în diferitele state membre. S-au desfășurat deja discuții intense cu privire la diferite dispoziții ale acestui articol, inclusiv cu privire la posibilitatea de a introduce o cale de atac împotriva unei decizii de returnare în fața unei autorități administrative, la implicarea a mai mult decât un singur nivel de autoritate judiciară în examinarea acțiunii inițiate prin calea de atac, la efectul suspensiv al căilor de atac și la termenele de introducere a căilor de atac.

Articolul 22 privind procedurile la frontieră pentru returnări a generat numeroase discuții, mai ales cu privire la natura și domeniul de aplicare ale acestei noi proceduri. În pofida discuțiilor în curs referitoare la Regulamentul privind procedurile de azil, pare să se fi ajuns la o înțelegere comună în legătură cu faptul că domeniul de aplicare definit la articolul 22 din Directiva privind returnarea ar trebui să urmeze domeniul de aplicare al articolului 41 din Regulamentul privind procedurile de azil. Unele delegații au fost ferm convinse că această procedură ar trebui să se aplice pentru a decide dacă resortisanților țărilor terțe care solicită protecție internațională ar trebui să li se acorde acces la teritoriul statelor membre.

Președinția austriacă este hotărâtă să înregistreze, până la sfârșitul mandatului său, cât mai multe progrese posibil cu privire la Directiva privind returnarea, pentru a institui un sistem de migrație al UE cu adevărat rezilient și eficient.
